

Hemmabyggd spjäsäng

Är du sugen på en utmaning, så är den här spjäsängen ett projekt för dig. **Den kräver rätt verktyg, noggrann mätning och precision** redan från början. Om du har koll på detta får du som belöning en unik, handbyggd säng.

Vem skulle inte vilja bygga en spjäsäng till familjens nyaste medlem? Det vill i alla fall vi göra. Lärdomen är dock att det är krävande och tar längre tid än man först kan tro.

Justerbar höjd

En spjäsäng är nämligen inte bara en säng till ett spädbarn. Den ska så klart kunna

ändras på höjden, så att den kan dras in till föräldrarnas säng och ligga på samma höjd på natten.

För att dessa funktioner ska fungera som det är tänkt måste dock hela sängen byggas och monteras med stor precision.

Vi visar dig principerna bakom konstruktionen och hur du kan ta dig an ett liknande projekt. □

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Det är en tuff uppgift. Det är många mått och många hål, som måste sitta helt exakt för att det hela ska bli en fulländad enhet.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

En veckas arbete.

PRIS

Ca 2.500 kronor.

Bågarna

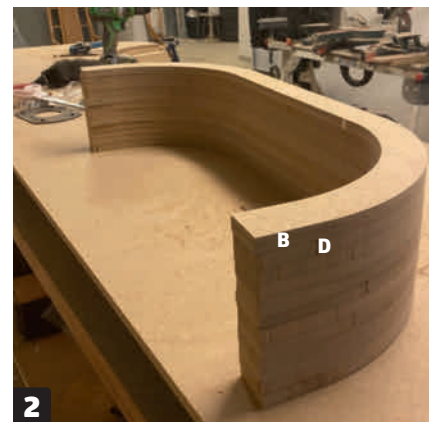
Utgångspunkten för sängen är de så kallade bågarna. Deras funktion är att hålla ihop spjälorna och den böjda MDF-skivan, som tillsammans bildar de två sänggavlarna.

Mätningen är helt avgörande, eftersom hålen för ribborna måste placeras direkt ovanför varandra för att spjälorna inte ska hamna snett.

Själva mätningen kan göras på flera olika sätt. Vi har konstruerat en enkel mall som gör det möjligt för oss att markera och styra handöverfräsen i en mjuk linje som markerar bågarnas form.

1 Markera bågarna (B och D) med hjälp av en mall så att de blir likadana i båda ändarna. Såga ut bågarna (B och D). Den första bågen (B) läggs på plats på fräsbordet och används som mall för nästa (B och D).

2 Lägg bågarna (B och D) ovanpå varandra, så att du kan se om de är likadana. Om du upptäcker en ojämnheter eller två, fräses eller sågas de bort tills alla bågarna är identiska.

3 Mät upp för bågarna (C) på en ny MDF-skiva och borra hål för spjälorna innan du sågar ut dem. Vi använder en handöverfräs med en notfräs vars diameter motsvarar diametern på spjälorna. Som mall använder vi en stor kartongbit i skala 1:1.

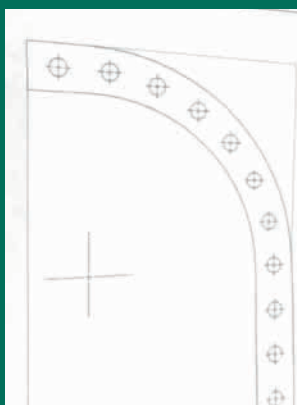

4 När du har gjort alla fyra bågarna (C) och borrar hålen är det en bra idé att kolla så att de är helt identiska. För att spjälorna ska sitta helt i lod, måste hålen på den nedersta och den översta bågen nämligen sitta exakt ovanför varandra.

Exakt mätning

Det finns inte ett enda rätt sätt att mäta, men om sängens alla delar ska passa ihop är precision avgörande.

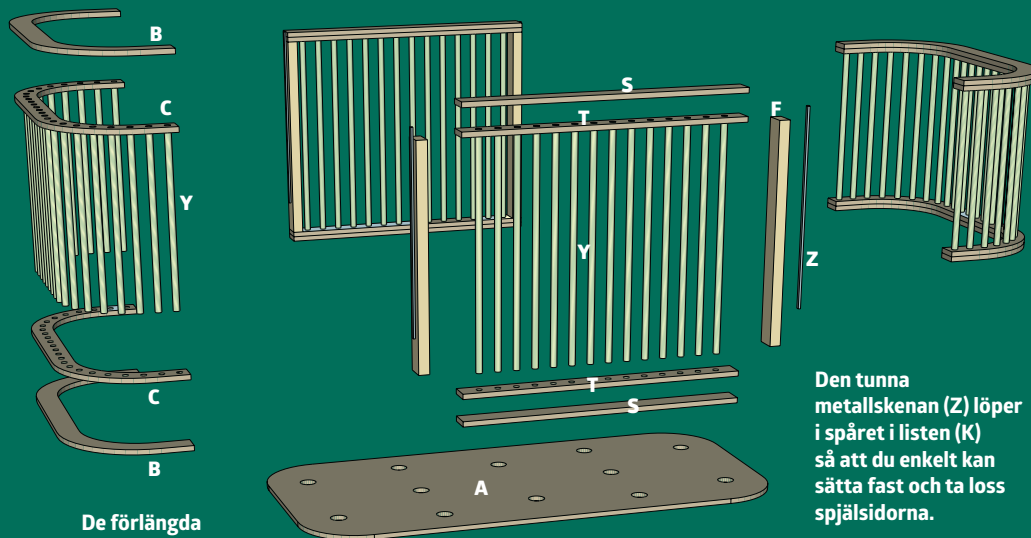
Så vi garderar med både hängslen och livrem och ritar en mall på datorn, som vi skriver ut i skala 1:1. På så sätt kan vi lägga mallen på bågarna och markera dem exakt innan vi börjar borra eller såga.

5 Limma ihop bågarna (B, B och D) och spänn ihop dem med 3-4 tvingar, som kan hålla ett konstant tryck på dem över natten. Gör detsamma med bågarna (D, B och C) samt bågarna (C och B).

Sängens konstruktion

Bågarna (C, D och B) håller spjälorna (Y) och stabiliserar sängen.

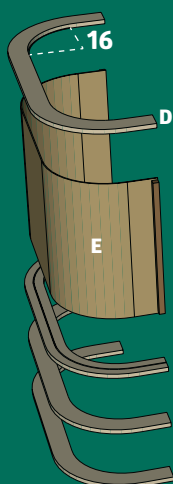

De förlängda benen gör det möjligt att höja botten.

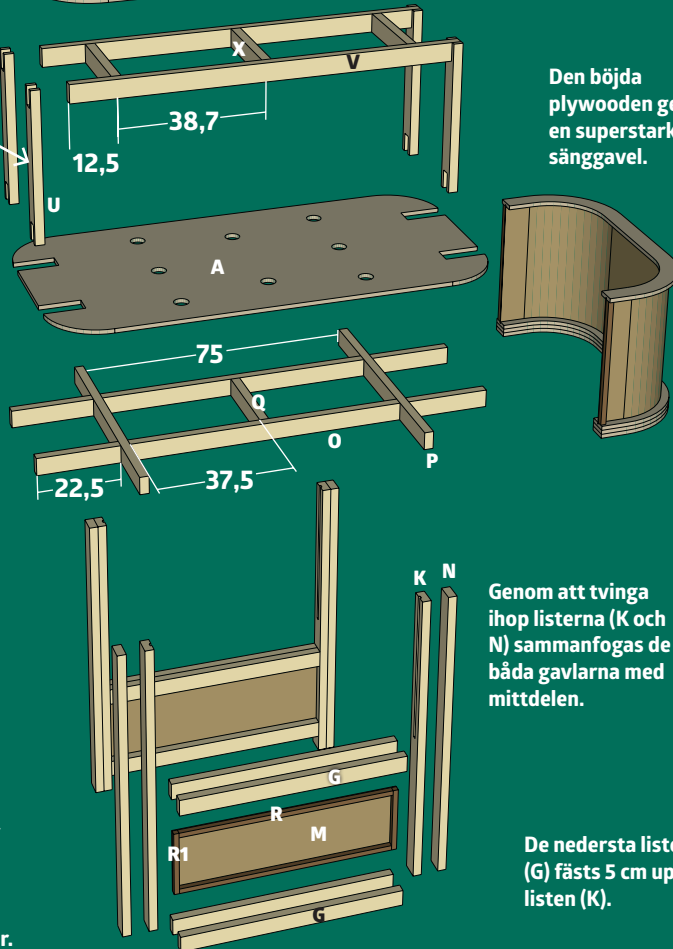
Radien på bågarna är 16 cm.

Den tunna metallskenan (Z) löper i spåret i listen (K) så att du enkelt kan sätta fast och ta loss spjålsidorna.

Den böjda plywooden ger en superstark sänggavel.

De två nedersta bågarna (B) är utgångspunkten för sänggaveln, medan den tredje (D) håller fast plywooden (E) med hjälp av ett spår.

Genom att tvinga ihop listerna (K och N) sammanfogas de båda gavlarna med mittdelen.

De nedersta listerna (G) fästs 5 cm upp på listen (K).

MATERIAL

12 mm MDF:

- 2 sängbottnar (A) à 120 x 60 cm
- 8 bågarna (B)
- 4 bågarna (C)
- 4 bågarna (D)
- *Varje båg sågas ut från en skiva som mäter 70 x 27,5 cm
- 4 raka delar (S) à 65 cm
- 4 raka delar (T) à 65 cm

3 mm plywood:

- 4 gavelsidor (E) à 100 x 38 cm

25 x 50 mm furu:

- 4 lister (F) à 50 cm
- 8 lister (G) à 65 cm
- 4 lister (K) à 90 cm
- 4 lister (N) à 90 cm
- 2 lister (O) à 125 cm
- 2 lister (P) à 65 cm
- 1 liste (Q), 25 cm
- 2 lister (V) à 102,5 cm
- 3 lister (X) à 25 cm
- 4 lister (U) à 40,8 cm

3 mm MDF:

- 2 sidor (M) à 20 x 65 cm

15 x 15 mm furu:

- 4 lister (R) à 62 cm
- 4 lister (R1) à 20 cm

Ø 15 mm rundstav:

- 78 spjålor (Y) à 52,6 cm

3 x 20 mm mässing:

- 4 skenor à 45 cm (Z)

Dessutom:

- Trälum, bultar, muttrar, diverse skruvar

SPECIALVERKTYG

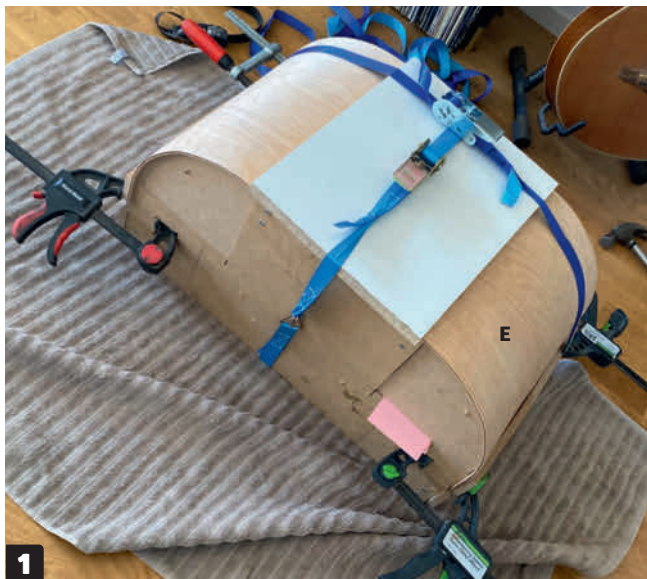
- Handöverfräs
- Bordscirkelsåg
- Kap-/gersåg
- Tvingar
- Spännband

Sänggavlarna

Sängens två gavlar består av en underdel av böjd plywood och en ovandel med spjälor.

De två delarna limmas och skruvas ihop med hjälp av bågarna och ett par lodräta lister.

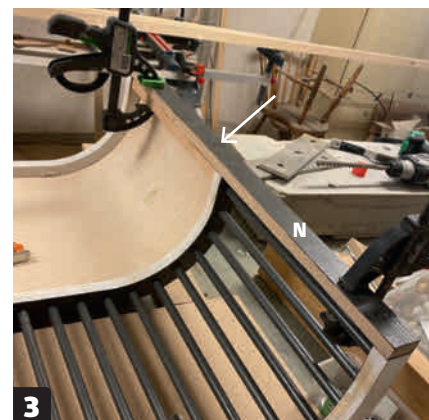
Vi böjer plywooden genom att limma ihop två tunna skivor och sedan spänna fast dem ordentligt på en mall av MDF med spännband.

Bygg en mall av MDF och limma ihop två bitar 3 mm plywood (E) med trälim. När skivorna sitter som de ska spänns de fast i mallen kors och tvärs så att hela skivan får en jämn böjning. Vi använder en kombination av spännband och tvingar.

Sätt ihop ovansidan av sänggaveln och tryck fast spjälorna (Y) i bågarna (C). Limma sedan ihop hela sänggaveln så att den böjda plywooden (E) och delen med spjälorna fixeras av bågarna (B, C och D). Vi använder massor av trälim och massor av tvingar.

Limma och skruva fast förstärkningslisterna (N) på sänggaveln. Vi försänker dessutom tre muttrar, så att vi senare kan spänna ihop sänggaveln med listen (K) på nästa sektion.

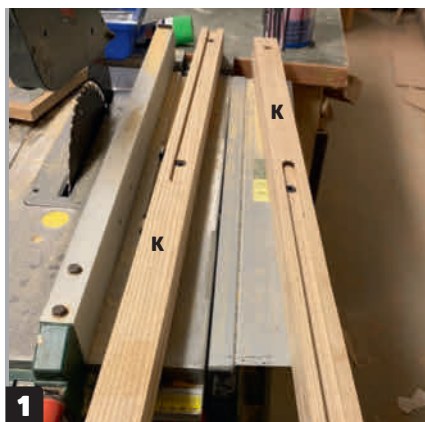
Så där. Nu är den ena sänggaveln färdig. Nu är det bara att upprepa processen och bygga en identisk sänggavel till den andra änden av sängen.

Sidor

Spjälängens sidor består av en fast underdel som spänns fast i sänggavlar-na med bultar. Dessutom består de av en spjälsektion som kan tas bort när spjälängen placeras bredvid föräldrar-nas säng.

Det svåra med den här delen av säng-en är att fräsa fyra identiska spår som ska fungera som slitsar så att spjälsektionen kan tas bort utan problem.

Det bör också nämnas att listerna (G) består av två lister som är ihoplimma-de. Anledningen är att vi vill hålla så få dimensioner som möjligt genom hela projektet.

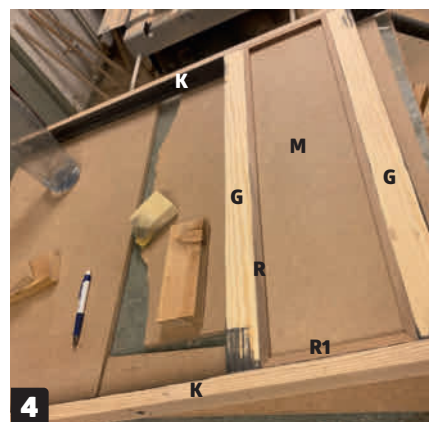
Såga spåren i listerna (K). Vi sågar av så mycket som möjligt av spårets kant med cirkelsågen för att få kanterna så raka som möjligt. Vi tar bort resten av träet med en handöverfräs.

Såga till resten av listerna (O, P och G) och lägg upp dem på ett bord, så att du kan få en överblick och kolla så att de lister som ska vara helt identiska också är det.

Måla de stora ytorna på lister

som kan vara svåra att komma åt senare i processen. Ett tunt lager räcker, eftersom hela sängen ändå ska få en strykning eller två när den har monterats.

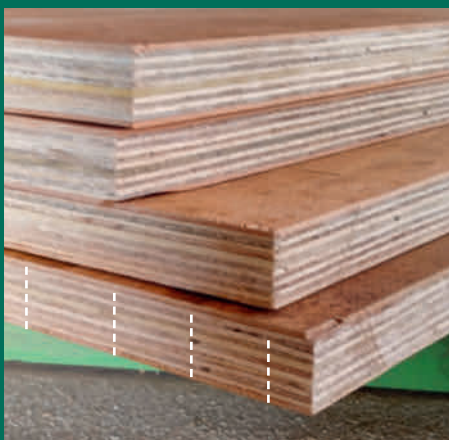

Limma ihop underdelen av lister i olika storlekar (G, K, R och R1) så att MDF-skivan (M) ramas in fint av listerna.

Så här böjer du tjockare skivor

Det är inte helt lätt. Men om du t.ex. vill böja plywood, som är tjockare än de 3 mm-skivor vi böjer till den här spjälängen, behöver du en såg och gott om lim.

Tillvägagångssättet är att såga en massa spår i skivan ända ner till första eller andra fanérlagret, varefter skivan blir helt "slak". Sedan kan man fylla sågspåren med lim och böja skivan runt en schablon med hjälp av tvingar. Kom ihåg att täcka skivan med plast för att förhindra att limmet fastnar.

Tryck spjälorna (Y) på plats i hålen på de vågräta listerna (T) och skruva därefter fast de lodräta listerna (F). Sedan monteras en skena (Z), som ska gå i spåret på listen (K) när spjälsektionen tas av och på.

Botten och montering

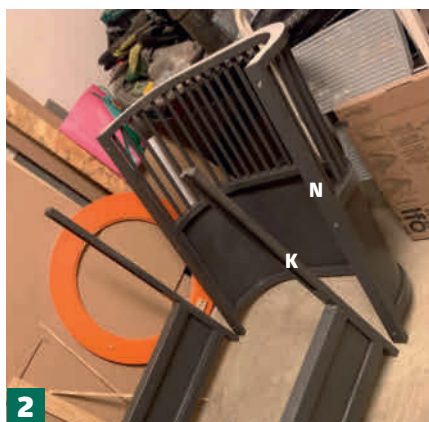
Den första delen av botten består av fyra lister som vilar på sänggavelns nedre bågar. Här kan du placera en skiva och en madrass och sängen är klar att användas.

Om du vill kunna höja madrassen behöver du konstruera ett stadigt system som enkelt kan tas bort när behovet inte finns. Vi konstruerar därför en anordning med fyra ben som vi monterar på den botten vi redan har byggt.

När allt är på plats är det bara att måla sängen och lyfta upp dess lilla användare på madrassen.

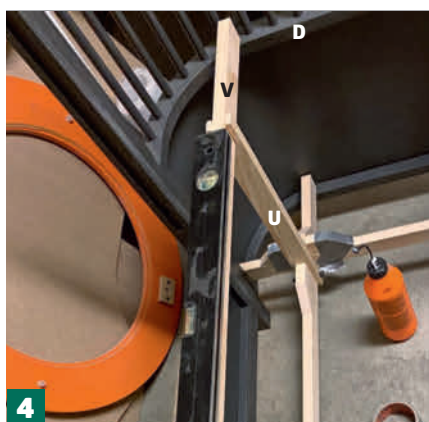
Kapa listerna (P, O och Q) och såga ett spår i de två första så att de kan tryckas ihop och därmed bara fylla en list på höjden. Om du har en kap-/gersåg kan du placera en kloss längs landet när du sågar. På så sätt kan du snabbt och enkelt såga spårerna på exakt samma djup.

Skruva ihop sängens mittsektion med sänggavlarna med hjälp av ett par bultar, som skruvas fast i muttrarna som vi redan har fräst in i listerna (K och N).

Placera listerna (O och P) i botten på sängen och tryck ihop dem, så att de bara blir en list höga. Vi låter listerna vila på sänggavlarnas nedre kant och sätter en kortling (Q) på tvären för att förstärka botten ytterligare. Vi fäster inte listerna i sängen, eftersom de inte kan flytta sig till den ena eller den andra sidan.

Höj sängbotten. Vi bygger en lodrät konstruktion (U, V och X) som vilar på sängrammen (D), så att vi blir säkra på att den inte kan kollapsa. Om du vill att madrassen ska ligga lägre, så kortar du bara av benen.

Nu återstår bara att lägga in sängbottarna, börja använda sängen och njuta av det gedigna hantverket under många år framöver.